

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΗΡΑΣ**

Ταχ. Δ/ση: Τέρμα Αλκμάνος
Ταχ. Κώδικας: 115 28, Ιλίσια
Πληροφορίες: Ν.Μπόκαρης
Τηλέφωνο: 2131512281
E-mail: diaxeirisidason@prv.ypoka.gr

ΠΡΟΣ:

Υ.Π.ΕΝ.
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

ΘΕΜΑ : Απάντηση στις υπ' αριθμ. 3364/16-09-2022, 3429/16-09-2022 και 7383/13-09-2022 Ερωτήσεις της Βουλής των Ελλήνων.

- ΣΧΕΤ.:** α) Η με αριθμ. 3364/16-09-2022 Ερώτηση του Βουλευτή, του ΣΥΡΙΖΑ κ. Παπαηλιού Γιώργου με θέμα: «Ζημιές σε καλλιέργειες στην Αρκαδία από τους αγριόχοιρους».
- β) Η με αριθμ. 3429/16-09-2022 Ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κα. Κεφαλά Μαρία Αλεξάνδρα με θέμα: «το δημοσίευμα της καθημερινής εφημερίδας της Ηπείρου "ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ" με θέμα: "ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ – ΤΑ ΙΣΟΠΕΔΩΝΟΥΝ ΟΛΑ"».
- γ) Η με αριθμ. 7383/13-09-2022 Ερώτηση του του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ κ. Μουλκιώτη Γεωργίου με θέμα: «Αναγκαία η άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των εκτεταμένων ζημιών σε καλλιέργειες της Βοιωτίας από αγριογούρουνα.
- δ) Η Κοινή Υπουργική Απόφαση Υφυπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με Α.Π. 147/21886/2021 «Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής επιτήρησης, πρόληψης και ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων στους αγριόχοιρους - Καθορισμός πλαισίου συνεργασίας αρμόδιων αρχών και φορέων για τη διαχείριση του πληθυσμού των αγριόχοιρων, την ενίσχυση της επιτήρησης της Αφρικανικής Πανώλης των χοίρων σε αγριόχοιρους και τη διαχείριση εστιών της νόσου σε αγριόχοιρους» (Β' 313), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση της με την ΚΥΑ υπ. αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/80985/2617 (Β' 4239).
- ε) Το με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/50664/1554/25-05-2021 «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ» έγγραφό μας «Λήψη άμεσων μέτρων για τον έλεγχο του πληθυσμού των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών».
- στ) Το με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/103674/3409/19.01.2022 έγγραφό μας «Οργάνωση και λειτουργία Ομάδων Κυνηγών για τον έλεγχο πληθυσμού αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών σε περιοχές που ισχύουν τοπικές απαγορεύσεις θήρας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων που προκαλεί ο υπερπληθυσμός τους στη γεωργία, στη δημόσια ασφάλεια και στη βιοποικιλότητα.
- ζ) Η με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/74123/2329/15.07.2022 κοινή εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με την Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής «Δράσεις για τη μείωση του πληθυσμού αγριόχοιρων-Πρόγραμμα Επιτήρησης και Ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων».

Επί των ανωτέρω (α), (β) και (γ) σχετικών ερωτήσεων Βουλευτών/τριών που διαβιβάστηκαν στην Υπηρεσία μας και αναφέρεται στα προληπτικά μέτρα για τη διαχείριση του πολύ σοβαρού προβλήματος των ζημιών που προκαλούνται από αγριόχοιρους (*Sus scrofa*), σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις σε όλη τη χώρα και την αναγκαία διαχείριση του πληθυσμού τους, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Το πρόβλημα της παρουσίας αγριόχοιρων αφορά στο **σύνολο της Χώρας** και έχει απασχολήσει τις αρμόδιες δασικές και κτηνιατρικές υπηρεσίες προκειμένου να βρεθεί βιώσιμη τεχνικά λύση και να εξαλειφθούν τα προβλήματα με τη διαχείριση του πληθυσμού των αγριόχοιρων, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε συγκεκριμένες περιοχές της Χώρας, στις οποίες η εμφάνιση των αγριόχοιρων προκαλεί μεγαλύτερα προβλήματα.

Επισημαίνουμε ιδιαίτερα την ανωτέρω (δ) σχετική κοινή Υπουργική απόφαση, με βάση την οποία επιτρέπεται η θήρα των αγριόχοιρων όλο το έτος στα πλαίσια του «Προγράμματος επιζωοτιολογικής επιτήρησης, πρόληψης και ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων στους αγριόχοιρους - Καθορισμός πλαισίου συνεργασίας αρμόδιων αρχών και φορέων για τη διαχείριση του πληθυσμού των αγριόχοιρων, την ενίσχυση της επιτήρησης της Αφρικανικής Πανώλης των χοίρων σε αγριόχοιρους και τη διαχείριση εστιών της νόσου σε αγριόχοιρους».

Το συγκεκριμένο μέτρο λήφθηκε κατ' εξαίρεση των ισχυουσών ρυθμίσεων δεδομένου ότι παρά τα διαχειριστικά μέτρα που λήφθηκαν σε όλη τη χώρα, όπως η αυξημένη κάρπωση των αγριόχοιρων κατά την κυνηγετική περίοδο, **δεν μειώθηκε δραστικά ο πληθυσμός των αγριόχοιρων**, ούτε και οι ζημιές στην αγροτική παραγωγή.

Στα πλαίσια βελτίωσης της προαναφερόμενης ΚΥΑ, προβλέπεται η συγκρότηση σε μόνιμη βάση από τις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες συνεργειών δίωξης, στα πλαίσια του άρθρου 259 του Δασικού Κώδικα μετά από έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η λειτουργία **Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου**, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου και συγκεκριμένα:

«Η παρ. α του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

Σε εφαρμογή του άρθρου 14 του ν. 4711/2020 (Α' 145) αναπτύσσονται προγράμματα ελέγχου – μείωσης του πληθυσμού αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών, με στόχευση κυρίως τη μείωση του πληθυσμού των ενήλικων θηλυκών αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών σε περιοχές της χώρας, όπου η ανάγκη αυτή τεκμηριώνεται.

Η υλοποίηση των ανωτέρω προγραμμάτων διενεργείται α) με τη συγκρότηση σε μόνιμη βάση από τις δασικές Υπηρεσίες συνεργειών δίωξης, στα πλαίσια του άρθρου 259 του Δασικού Κώδικα μετά από έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και β) με την έγκριση αιτημάτων που υποβάλλονται από ομάδες κυνηγών σύμφωνα με την παρ.8 του άρθρου 261 του Δασικού Κώδικα και αφορούν στη θήρευση αγριόχοιρων και υβριδίων αυτών, κατά παρέκκλιση της Ετήσιας Ρυθμιστικής Απόφασης Θήρας και το συντονισμό τους από τις αρμόδιες δασικές και κτηνιατρικές αρχές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η συγκρότηση των Συνεργειών δίωξης ή των Ομάδων κυνηγών, υλοποιείται αμιγώς από τους λειτουργούντες στην περιοχή κυνηγετικούς συλλόγους, οι οποίοι αναλαμβάνουν οργανωμένα και σε συγκεκριμένες ημερομηνίες τη διενέργεια του προγραμματισμού (ελεγχόμενη θήρα) σύμφωνα με τις οδηγίες των τοπικών Δασικών και Κτηνιατρικών Αρχών.

Για την αποτελεσματική λειτουργία του σχεδιασμού και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων συγκροτείται με κοινή απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών του ΥΠΕΝ και του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ και λειτουργεί σε κεντρικό επίπεδο, το Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο που αποτελείται από εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος, με τις κάτωθι αρμοδιότητες:

i) Είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος πρόληψης και ελέγχου της ΑΠΧ στον αντίστοιχο τομέα δράσης των Φορέων που εκπροσωπούνται στο Όργανο αυτό και δραστηριοποιούνται στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους για την υλοποίηση του προγράμματος μείωσης του πληθυσμού των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών.

ii) Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και εισηγείται αρμοδίως την αναπροσαρμογή του σχεδιασμού και την παροχή των αναγκαίων σχετικών οδηγιών και κατευθύνσεων στις υποκείμενες κατά τόπους εμπλεκόμενες περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες (Δασαρχεία και Δ/νσεις Δασών άνευ Δασαρχείων), Διευθύνσεις Κτηνιατρικής και ΔΑΟΚ και στους κυνηγετικούς συλλόγους, για την συστηματική και αποτελεσματική λειτουργία των συνεργειών δίωξης και των ομάδων κυνηγών, τον καθορισμό ειδικών στόχων και τη ρύθμιση προτεραιοτήτων στη δράση τους, όπως και για την παροχή οδηγιών για τη λήψη επιπλέον μέτρων και δράσεων σύμφωνα με το Σχέδιο Μείωσης του Πληθυσμού Αγριόχοιρου (Παράρτημα 1)».

Προς την κατεύθυνση υλοποίησης των ανωτέρω διαλαμβανόμενων η Υπηρεσία μας και μετά από συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής **έχει υποβάλλει αρμοδίως για υπογραφή το σχέδιο Κ.Υ.Α. του Γενικού Γραμματέα Δασών του ΥΠΕΝ και του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ για την «Συγκρότηση του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου για την εφαρμογή του προγράμματος επιζωοτιολογικής επιτήρησης, πρόληψης και ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων στους αγριόχοιρους».**

Επιπλέον η Υπηρεσία μας εντός των προσεχών ημερών **θα υποβάλλει αρμοδίως προς υπογραφή το σχέδιο Υπουργικής απόφασης για την συγκρότηση από τις δασικές Υπηρεσίες συνεργειών δίωξης σε μόνιμη βάση για τον έλεγχο - μείωση του πληθυσμού αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών, με στόχευση κυρίως τη μείωση του πληθυσμού των ενήλικων θηλυκών αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών σε περιοχές της χώρας στα πλαίσια του άρθρου 259 του Δασικού Κώδικα (ΝΔ 86/69 – Α 7).**

Επιπλέον με τη στ' σχετική εγκύκλιο μας προς τις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες δόθηκαν οδηγίες **για την άμεση συνεργασία των Κυνηγετικών Οργανώσεων με τις αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες, τα «Περιφερειακά Συντονιστικά Όργανα» των Περιφερειών (β' παράγραφος του άρθρου 3 της ΚΥΑ) και τις οικείες Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ) για την υλοποίηση του σχεδιασμού της Κοινής**

Υπουργικής Απόφασης 147/21886/2021 και την άμεση ενεργοποίηση των προβλεπόμενων Συνεργειών και ομάδων κυνηγών, για την μείωση του πληθυσμού αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτών στις περιοχές των Δασαρχείων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο «Σχέδιο Μείωσης του Πληθυσμού του Αγριόχοιρου» (Παράρτημα 1 της ΚΥΑ) για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων που προκαλεί ο υπερπληθυσμός τους στη γεωργία, στη δημόσια ασφάλεια και στη βιοποικιλότητα.

Επίσης με τη ζ' σχετική εγκύκλιο **επισημάνθηκε ότι η ανάγκη ρύθμισης του πληθυσμού των αγριόχοιρων και των υβριδίων αυτού στη Χώρα μας είναι επιβεβλημένη δεδομένων των προβλημάτων που δημιουργούνται από τον υπερπληθυσμό τους, στη γεωργία, στη δημόσια ασφάλεια και στην βιοποικιλότητα και για την άμεση συνεργασία των Δασικών Υπηρεσιών (Δ/νσεων Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, Δ/νσεων Δασών άνευ Δασαρχείων και Δασαρχείων) με τις τοπικές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΔΑΟΚ και Τμήματα Κτηνιατρικής Π.Ε), και τις Κυνηγετικές Οργανώσεις, προκειμένου να εφαρμοστούν άμεσα οι προβλέψεις της ανωτέρω Κοινής Υπουργικής Απόφασης, να συγκροτηθούν και να λειτουργήσουν οι ομάδες κυνηγών για την μείωση του πληθυσμού των αγριόχοιρων κατά τη διάρκεια ολόκληρου του έτους, κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις και εκτός των περιόδων που καθορίζει η Ρυθμιστική Απόφαση θήρας, καθώς και σε περιοχές που δεν επιτρέπεται αυτή εκτός κυνηγότοπων (εντός Καταφυγίων Άγριας Ζωής, σε περιοχές που ισχύουν τοπικές Δασικές Απαγορευτικές Διατάξεις, σε περιστατικές περιοχές κ.α.) για την υλοποίηση του στόχου που θέτει η προαναφερόμενη ΚΥΑ για την απομείωση του πληθυσμού των αγριόχοιρων.**

Πέραν των ανωτέρω το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει δώσει οδηγίες στις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες και τους λοιπούς φορείς για την αντιμετώπιση του **περισσότερο σύνθετου προβλήματος** της διέλευσης ή παραμονής αγριόχοιρων σε κατοικημένες περιοχές και πλησίον του οδικού δικτύου. Το θέμα αυτό εξ αντικειμένου άπτεται και των αρμοδιοτήτων λοιπών φορέων, όπως η τοπική αυτοδιοίκηση, οπότε για τον αποτελεσματικό χειρισμό του είναι απαραίτητη η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των Δασικών Υπηρεσιών με τις οικείες Περιφέρειες, τους Ο.Τ.Α, την Ελληνική Αστυνομία και τις λοιπές κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες/φορείς και εκεί που παρατηρούνται συχνές εμφανίσεις αγριόχοιρων μέσα στις πόλεις θα πρέπει να ζητείται η συνδρομή τους, ώστε οι προβλεπόμενες ενέργειες να γίνουν με απόλυτη ασφάλεια για την αποφυγή πρόκλησης ατυχημάτων

Αναφορικά με το πρόβλημα της αποζημίωσης των αγροτών για τις προκαλούμενες ζημιές στο φυτικό κεφάλαιο, λόγω της παρουσίας αγριόχοιρων, θέτουμε υπόψη σας ότι:

Το πρόβλημα αυτό αφορά στις αρμοδιότητες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΛΓΑ (Οργανισμού, ο οποίος εποπτεύεται από αυτό) και αφορούν την καταβολή αποζημιώσεων σε αγρότες δικαιούχους για την καταστροφή του φυτικού ή ζωικού κεφαλαίου από φυσικές ή άλλες αιτίες.

Ειδικότερα οι αποζημιώσεις των αγροτών για την κάλυψη ζημιών στο ζωικό ή φυτικό κεφάλαιο εξαιτίας της αλληλεπίδρασης ειδών της άγριας πανίδας με τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, αποτελεί αρμοδιότητα **αποκλειστικά του ΕΛΓΑ** ο οποίος εποπτεύεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Θέματα που αφορούν στην ένταξη στο πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και την ενεργοποίηση έκτακτων και πρόσθετων μέτρων και την τροποποίηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ για τις αποζημιώσεις στο ζωικό κεφάλαιο και τη φυτική παραγωγή από τα άγρια ζώα, συμπεριλαμβανομένου και του αγριογούρουνου, σε περιοχές εκτός συνθήκης RAMSAR αποτελούν αρμοδιότητα του εν λόγω Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και του ΕΛΓΑ που θα πρέπει να δώσουν και τις σχετικές απαντήσεις.

Τέλος είμαστε στην διάθεση σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση απαιτηθεί.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΟΥΓΑΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Η με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/74123/2329/15.07.2022 κοινή εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με την Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής «Δράσεις για τη μείωση του πληθυσμού αγριόχοιρων-Πρόγραμμα Επιτήρησης και Ελέγχου της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων».

Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο Αναπληρωτή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δ.Π.